

ДВНЗ “УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
УНІВЕРСИТЕТСЬКА СТОМАТОЛОГІЧНА ПОЛІКЛІНІКА
(УЖГОРОД, УКРАЇНА)
АСОЦІАЦІЯ СУДОВОЇ СТОМАТОЛОГІЇ УКРАЇНИ
АСОЦІАЦІЯ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ
СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ УжНУ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

МАТЕРІАЛИ V МІЖНАРОДНОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
26-27 ЛЮТОГО 2016 р.

УЖГОРОД-2016

Редакційна колегія:

Ректор ДВНЗ «Ужгородський національний університет», д.мед.н., проф. –

В.І. Смоланка

Декан стоматологічного факультету УжНУ, д.мед.н., проф. –

Є.Я. Костенко

Завідувач кафедри стоматології післядипломної освіти з курсом терапевтичної та ортопедичної стоматології, д.мед.н., проф. –

А.М. Потапчук

Завідувач кафедри стоматології дитячого віку, д.мед.н., проф. –

О.В. Клітинська

Голова Наукового товариства студентів та аспірантів стоматологічного факультету УжНУ –

С.І. Крічфалушій

Секретар Науково-навчального центру судової стоматології –

М.Ю. Гончарук-Хомин

Оргкомітет:

Ректор ДВНЗ «Ужгородський національний університет», д.мед.н., проф. –

В.І. Смоланка

Декан стоматологічного факультету УжНУ, д.мед.н., проф. –

Є.Я. Костенко

Завідувач кафедри стоматології післядипломної освіти з курсом терапевтичної та ортопедичної стоматології, д.мед.н., проф. –

А.М. Потапчук

Завідувач кафедри стоматології дитячого віку, д.мед.н., проф. –

О.В. Клітинська

Голова організаційного комітету, координатор науково-практичної роботи, ст. викладач кафедри ортопедичної стоматології -

С.Б. Костенко

Голова Наукового товариства студентів та аспірантів стоматологічного факультету УжНУ –

С.І. Крічфалушій

Секретар Науково-навчального центру судової стоматології –

М.Ю. Гончарук-Хомин

Президент Асоціації студентів стоматологів України –

Б.В. Кушнір

Голова Ужгородського осередку Асоціації студентів стоматологів України –

О.Є. Костенко

Заступник голови Наукового товариства студентів та аспірантів стоматологічного факультету УжНУ –

А.І. Лях

Секретар Наукового товариства студентів та аспірантів стоматологічного факультету УжНУ –

А.Ф. Шевченко

© В.І. Смоланка, Є.Я. Костенко 2016

© Ужгородський національний університет, 2016

**66.ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИКУСУ В ЗАЛЕЖНОСТІ
ВІД ХАРАКТЕРУ ХАРЧУВАННЯ У ДІТЕЙ ВІКОМ ВІД 6 ДО 12
РОКІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Мельник С.В., Спасюк І.Р.

**FEATURES OF FORMATION OF BITE DEPENDING ON THE
NATURE NUTRITION IN CHILDREN AGED 6 TO 12 YEARS IN
TRANSCARPATHIAN REGION**

S.V. Melnyk, I.R. Spasiuk

**67.ОСОБЛИВОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ
АТИПОВОГО ВИДАЛЕННЯ ТРЕТІХ МОЛЯРІВ ПРИ
ЗАСТОСУВАННІ ФЛЮКТУОРИЗАЦІЇ**

Патерега Н.І.

**PECULIARITIES OF PATIENTS' REHABILITATION AFTER
ATYPICAL REMOVAL OF THIRD MOLAR TEETH BY MEANS OF
FLUCTUORIZATION**

N.I. Paterega

**68.ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ ПРОФІЛАКТИКИ
СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ**

Мочалов Ю.О., Розлуцька В.З.

**EXPERIENCE OF CONDUCTING LARGE-SCALE MEASURES FOR
DENTAL DISEASE PREVENTION**

Yu.O. Mochalov, V.Z. Rozlutska

**69.АКТИВНІСТЬ ФОСФАТАЗ У КРОВІ ХВОРИХ НА
ГЕНЕРАЛІЗОВАНИЙ ПАРОДОНТИТ**

Ільницька О.М., Катеринюк В.О., Хороб О.В., Катеринюк В.Ю.,
Катеринюк О.Г.

**ACTIVITY OF PHOSPHATASES IN BLOOD OF PATIENTS WITH
GENERALIZED PERIODONTITIS**

О.М. Ilnytska, V.O. Katerynyuk, O.V. Khorob, V.Yu. Katerynyuk, O.H.
Katerynyuk

**70.КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНЕ ОБГРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ
ПРОТЕЗУВАННЯ КОМБІНОВАНИМИ МОСТОПОДІБНИМИ
КОНСТРУКЦІЯМИ З ІНТЕГРОВАНИМИ
СИГНАЛЬНИМИ ПРИСТРОЯМИ ПРИ ЛІКУВАННІ ОСІБ, ЧИЯ
ДІЯЛЬНІСТЬ ПОВ'ЯЗАНА З РИЗИКОМ ДЛЯ ЖИТТЯ**

Стецик А.О

**51. ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ ПРОФІЛАКТИКИ
СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ**

Мочалов Ю.О., Розлуцька В.З.

**EXPERIENCE OF CONDUCTING LARGE-SCALE MEASURES FOR
DENTAL DISEASE PREVENTION**

Yu.O. Mochalov, V.Z. Rozlutska.....176

**52. АКТИВНІСТЬ ФОСФАТАЗ У КРОВІ ХВОРИХ НА
ГЕНЕРАЛІЗОВАНИЙ ПАРОДОНТИТ**

Ільницька Олександра Мар'янівна, Катеринюк Віталій Олександрович,
Хороб Оксана Василівна, Катеринюк Вероніка Юзефівна, Катеринюк
Олександр Гаврилович

**ACTIVITY OF PHOSPHATASES IN BLOOD OF PATIENTS WITH
GENERALIZED PERIODONTITIS**

Ilnytska Oleksandra Maryanivna, Katerynyuk Vitalii Oleksandrovych,
Khorob Oksana Vasylivna, Katerynyuk Veronika Yuzefivna,

Katerynyuk Oleksandr Havrylovych.....179

**53. КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ
ПРОТЕЗУВАННЯ КОМБІНОВАНИМИ МОСТОПОДІБНИМИ
КОНСТРУКЦІЯМИ З ІНТЕГРОВАНИМИ СИГНАЛЬНИМИ
ПРИСТРОЯМИ ПРИ ЛІКУВАННІ ОСІБ, ЧИЯ ДІЯЛЬНІСТЬ
ПОВ'ЯЗАНА З РИЗИКОМ ДЛЯ ЖИТТЯ**

Стецик Андрій Орестович

**CLINICAL AND LABORATORY JUSTIFICATION OF
METHODOLOGY OF MAKE PROSTHETIC APPLIANCES BY
MEANS OF COMBINED BRIDGELIKE CONSTRUCTIONS WITH
INTEGRATED SIGNAL DEVICES WHEN TREATING PERSONS
WHOSE ACTIVITY IS RELATED TO RISK TO LIFE**

Stetsyk Andriy Orestovych.....180

**54. ОЦІНКА РЕГЕНЕРАЦІЇ ВНУТРІШНЬОКІСТКОВИХ ДЕФЕКТІВ
З І БЕЗ ВИКОРИСТАННЯ БАГАТОЇ ТРОМБОЦИТАМИ ПЛАЗМИ
PRF(PLATELED RICH FIBRIN)**

Боднар І.В.

**ASSESSMENT OF INTERNAL REGENERATION OF BONE DEFECTS
WITH AND WITHOUT THE USE OF PLATELET RICH FIBRIN**

I.V. Bodnar 182

ретинованими нижніми третіми молярами.

Висновки. Проведення флюктуоризації у перші 3 доби після операції атипичного видалення ретинованих нижніх третіх молярів сприяє зменшенню проявів запальної реакції (набряку та болю) і покращує якість життя пацієнтів у ранній післяопераційний період.

Summary. Conducting of fluctuarization in the first 3 days after atypical removal of impacted lower third molars reduces manifestations of inflammatory response (swelling and pain) and improves quality of life for patients in the early postoperative period.

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ ПРОФІЛАКТИКИ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Ю.О. Мочалов, к.мед.н., доц; В.З. Розлуцька

Кафедра стоматології дитячого віку

Ужгородський національний університет

EXPERIENCE OF CONDUCTING LARGE-SCALE MEASURES FOR DENTAL DISEASE PREVENTION

Yu.O. Mochalov, Candidate of Medical Sciences, Assistant Professor; V.Z.

Rozlutska

Department of Pediatric Dentistry

Uzhhorod National University

Актуальність теми. Висока поширеність стоматологічних захворювань, зокрема карієсу є багатоаспектною і складною проблемою для України та багатьох країн світу. Незважаючи на інтенсивний розвиток профілактичних засобів та відновлювальної стоматології в Україні та в ряді країн збільшується поширеність карієсу та його ускладнень. Висока собівартість лікування карієсу зубів та його ускладнень ще понад 50 років тому спонукала практичних лікарів та науковців посилено розвивати профілактичні напрямки в стоматології. У результаті - розроблено та рекомендовано ряд заходів та систем профілактики карієсу зубів, які успішно впроваджені у практику охорони здоров'я різних країн [1].

Мета дослідження: виявити досвід проведення масових заходів профілактики стоматологічних захворювань та з'ясувати можливості його використання в умовах Закарпатського регіону.

Матеріали та методи дослідження. Беззаперечною цінністю для України сьогодні становить досвід профілактики стоматологічних захворювань країн Центральної Європи. Основою системи стоматологічної профілактики є гігієнічне навчання населення з метою усунення факторів ризику виникнення та розвитку карієсу зубів. Вперше така система була запроваджена в Швейцарській конфедерації у 1950 році. Вказана програма здійснюється за 4 основними напрямками: 1) освіта населення в області харчування і гігієни; 2) регулярні профілактичні огляди; 3) забезпечення надходження фтору в організм; 4) застосування якісних засобів гігієни порожнини рота. Швейцарський досвід свідчить про успіх програми: у 1964 році середній рівень КПВ+кп у становив – 13, в 1984 році цей показник коливався від 1 до 5, а вже в 2000 році – від 1 до 2 зубів [2].

З 1998 року у Словаччині почала працювати національна програма запобігання поширеності карієсу та зниження його рівня в дошкільнят і школярів - «Здорова усмішка Словаччини». Основні обсяги робіт по програмі виконують зубні гігієністи. Проводяться регулярні заходи по навчанню гігієни порожнини рота дітей дошкільних закладів, початкових класів шкіл. Ця процедура повторюється шість разів протягом навчального року в одному класі. Метою навчання є донести до дітей як правильного догляду за зубами і яснами. Окремо створена система підготовки фахівців з дентальної гігієни та впроваджено в практику досвід Швейцарської конфедерації по підготовці фахівців із гігієнічного навчання населення. Попередні результати в країні свідчать успішність проекту. З початку роботи вищевказаної програми словацькими фахівцями було встановлено, що за період від 1998 по 2003 рік відбулася редукція інтенсивності карієсу зубів серед дитячого населення на 60%.

На підставі аналізу досвіду європейців та вивчення вітчизняних профілактичних технологій на Закарпатті було розроблено та реалізовано регіональний проект профілактики стоматологічних захворювань. При розробці проекту враховано соціально-економічні, географічні та екологічні умови Закарпаття, які свідчать про необхідність проведення профілактики карієсу серед місцевого населення.

Результати дослідження та їх обговорення. В Закарпатській області реалізовано програму профілактики стоматологічних захворювань «Здорова усмішка дітей Закарпаття». В рамках цієї програми було проведено епідеміологічні огляди 4203 дітей у відповідності з

рекомендаціями ВООЗ, віком 5-6 років - для визначення стану твердих тканин зубів тимчасових зубів, віком 12 років – для встановлення стану твердих тканин постійних зубів, діти у віці 15 років – для встановлення стану тканин пародонта. В результаті встановлено, що рівень поширеності карієсу тимчасових зубів складає у 5-6-ти річних дітей – 98,3% при значенні КПВ+кп – 14,9; рівень поширеності карієсу постійних зубів у 12-річних дітей - 91,4% при значенні КПВ – 11,3. Гігієна рота оцінювалась як незадовільна у 89,4% обстежених дітей. Поширеність зубо-щелепних аномалій та деформацій становить 75,4% [4].

В рамках зазначеної програми було проведено 3 польові акції «Здорова усмішка дітей Закарпаття». Перша акція відбулася 15-16 вересня 2011 р. в Ужгороді (площа Шандора Петефі). Координація акцій здійснювалась професорсько-викладацьким складом кафедри стоматології дитячого віку ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (завідувач: проф. О.В. Клітинська, інструктаж проводили студенти стоматологічного факультету УжНУ, які пройшли стажування в Словаччині та отримали дипломи інструкторів гігієни порожнини рота. Допомогали у здійсненні заходів студенти медичного факультету Університету П.Й. Шафарика в м. Кошице (Словаччина). В рамках акції індивідуальний інструктаж на моделі зубів, увагу акцентовано на техніці чищення зубів та правильності тримання щітки в руках для досконалого очищення усіх поверхонь зубів. Особливе значення надавалось навчанню дітей молодшого шкільного віку. Для заохочення учасникам дарували засоби гігієни рота. Наступна акція відбулась 7 лютого 2012 року в торговельному центрі «Дастор». До гігієнічного навчання залучено всіх охочих. Третя акція проходила 18 травня 2015 року у головному корпусі УжНУ спрямована на гігієнічне навчання студентів немедичних спеціальностей.

Висновки. У результаті виявлено актуальні заходи профілактики карієсу зубів, які покликані масово покращити стоматологічне здоров'я закарпатців, набуто досвід проведення гігієнічного навчання населення. Відзначено позитивні зміни гігієнічної культури закарпатців, формування позитивного ставлення до власного здоров'я та зростання соціального статусу лікаря-стоматолога у суспільстві.

Summary: The article underlines the value of preventive measures for the sake of dental health. It considers the hygiene education to be a part of such prevention.